

Sygnatura akt III U 744/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 28-09-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Jadwiga Świącicka**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Elwira Świecka

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 24.09.2015r. w Koninie

sprawy **E. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o wypłatę świadczenia od 27 marca 2015r.

na skutek odwołania **E. B.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 5 maja 2015r. znak: (...)

I. Oddala odwołanie

II. Zasądza od odwołującej na rzecz pozwanego kwotę 60 zł - tytułem zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego .

Sygnatura akt III U 744/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 maja 2015 r., znak : (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. ustalił E. B. wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 kwietnia 2015 r. tj. od miesiąca w którym złożono wniosek. Odwołanie od decyzji złożyła E. B., która wskazała, że pismami z dnia 19 maja 2015 r. oraz 26 czerwca 2015 r. odwoływała się od powyższej decyzji, gdyż uznawała, że ZUS dokonał błędnego naliczenia emerytury tj. nieuwzględnienia wypłaty emerytury za miesiąc marzec 2015 r. Organ rentowy zamiast przesłać wniesione odwołanie do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sam dokonał rozpatrzenia w/w pisma i przesłał wyjaśnienie z odmową wypłaty emerytury za miesiąc marzec 2015 r. Odwołująca podała, że uznała działanie ZUS za krzywdzące i nieprawidłowe oraz podała, że zachowała termin do wniesienia odwołania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wskazując, że zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń nie wcześniej jednak niż

od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Podkreślono, że wniosek o podjęcie wypłaty emerytury z dnia 20.04.2015 r. wpłynął do organu rentowego w piśmie z dnia 23.04.2015 r. a świadectwo pracy zostało nadesłane przez (...) G. przy piśmie z dnia 1.04.2015 r. – data wpływu 7.04.2015 r. i w tej sytuacji brak jest podstaw do wyrównania świadczenia za miesiąc marzec 2015 r.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

E. B. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 marca 2015 r. wniosek o emeryturę, oświadczając w nim, że pozostaje nadal w stosunku pracy w (...)G. i rozwiązanie stosunku pracy nastąpi w dniu 27 marca 2015 r.

Decyzją z dnia (...) r. (znak : (...) organ rentowy przyznał odwołującej emeryturę od (...) r. tj. od daty osiągnięcia wieku o którym mowa w art. 24 ust. 1a ustawy emerytalnej. Wypłata emerytury uległa zawieszeniu, gdyż odwołująca kontynuowała zatrudnienie. Organ rentowy pouczył ubezpieczoną, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz wniosek o podjęcie wypłaty emerytury. Dodatkowo wskazano, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

W dniu 7 kwietnia 2015 r. wpłynęło do organu rentowego z (...)G. świadectwo pracy z dnia 1 kwietnia 2015 r. stwierdzające, że E. B. była zatrudniona w powyższym zakładzie od 15 stycznia 1983 r. do 27 marca 2015 r.

Organ rentowy w związku z nadesłanym świadectwem pracy pismem z dnia 10.04.2015 r. wezwał E. B. do przedłożenia pisemnego wniosku dotyczącego ewentualnego podjęcia wypłaty emerytury.

Pismem z dnia 20.04.2015 r. odwołująca zwróciła się do ZUS o podjęcie wypłaty emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 5.05.2015 r. organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1.04.2015 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

W piśmie z dnia 19.05.2015 r. zaadresowanym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odwołująca zwróciła się o wypłacenie emerytury za miesiąc marzec 2015 r. wskazując, że w tym miesiącu nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę, a wniosek o emeryturę został złożony w dniu 13.03.2015 r. W odpowiedzi na powyższe organ rentowy udzielił odwołującej w piśmie z dnia 19.06.2015 r. odpowiedzi,

że świadectwo pracy potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy wpłynęło do ZUS w dniu 7.04.2015 r., a wniosek o podjęcie wypłaty emerytury w dniu 23.04.2015 r.

a zatem decyzja z 5.05.2015 r. o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury od miesiąca 04/2015 tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek jest prawidłowa.

W odpowiedzi na powyższe pismo odwołująca wskazała, że w złożonym wniosku o emeryturę podała datę rozwiązania stosunku pracy, a świadectwo pracy zostało wysłane przez zakład pracy w dniu 1.04.2015 r. ponieważ w okresie od 21.03.2015 r. do 11.04.2015 r. przebywała w sanatorium i osobiście nie mogła odebrać świadectwa pracy i przedłożyć go w ZUS-ie w miesiącu marcu 2015 r.

W związku z powyższym odwołująca zwróciła się o ponowne przeanalizowanie wniosku i wzięcie pod uwagę, że z uwagi na powyższe okoliczności nie mogła dopełnić wymaganych formalności w miesiącu marcu 2015 r., wniosek został złożony w dniu 13.03.2015 r. a pozostałe dokumenty jak świadectwo pracy czy wniosek o wznowienie wypłaty są dodatkowymi dokumentami. Jednocześnie odwołująca podała, że w przypadku odmowy wypłaty emerytury za miesiąc marzec będzie zmuszona odwołać się do sądu pracy.

Organ rentowy w piśmie z dnia 8.07.2015 r. ponownie wskazał, że decyzja

z dnia 5.05.2015 r. została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami i brak jest podstaw do jej zmiany, a odwołująca mogła wnieść w terminie miesiąca od jej doręczenia odwołanie do sądu.

W dniu 15.07.2015 r. do ZUS wpłynęło odwołanie E. B. od decyzji z dnia 5.05.2015 r. będące przedmiotem niniejszego postępowania.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego. Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, a spór sprowadzał się do wykładni przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Przedmiotem sporu była kwestia daty od której winno zostać wypłacone przysługujące odwołującej świadczenie emerytalne.

Zgodnie z art. 129 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2015.748) świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

W myśl art. 103a cyt. ustawy prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

W decyzji z dnia 26 marca 2015 r. organ rentowy na podstawie powyższego przepisu art. 103a ustawy zawiesił prawo do emerytury albowiem bezspornym jest, że w tej dacie odwołująca była jeszcze pracownikiem i kontynuowała zatrudnienie w (...)G..

Według art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Jednakże art. 129 ust. 1 ustawy przesądza również, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Tym samym ustawodawca wykluczył możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku.

Zależność pomiędzy dwoma tymi przepisami jest tego rodzaju, że o nabyciu prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej (z zastrzeżeniem ust. 2), przewidujący powstanie prawa do świadczeń z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, natomiast o wypłacie - art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej nakazujący wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Z powyższej regulacji wynika, że istnienia prawa do świadczeń, związanego ze spełnieniem ustawowych warunków nabycia tego prawa nie można utożsamiać z przyznaniem (i wypłatą) świadczenia. Potwierdza to zresztą praktyka, gdyż prawo do świadczenia rzadko pokrywa się z jego wypłatą. Spełnienie warunków do świadczenia nie może nastąpić, jeśli nie zostanie złożony przez osobę zainteresowaną stosowny wniosek (tak też wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6.05.2015 r., III AUa 1018/14).

Mając na uwadze, iż w chwili wystąpienia z wnioskiem o emeryturę odwołująca pozostawała w stosunku pracy to ostatnią z przesłanek wnioskowanego świadczenia było rozwiązanie stosunku pracy co nastąpiło w dniu 27.03.2015 r. i znajduje potwierdzenie w treści świadectwa pracy. Prawo do świadczenia emerytalnego powstało z chwilą spełnienia ostatniej z przesłanek - rozwiązania stosunku pracy. Istotnym jest, że świadectwo pracy zostało wydane i przesłane do ZUS w kwietniu 2015 r., a sam wniosek o podjęcie wypłaty zawieszony emerytury złożony został w ZUS w dniu 23.04.2015 r. Zatem ZUS prawidłowo w decyzji z dnia 5.05.2015 r. podjął wypłatę emerytury od dnia 1.04.2015 r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Należy bowiem podkreślić, że przy żądaniu wypłaty świadczenia ustawodawca przypisał decydującą rolę woli uprawnionego, który nawet jeżeli spełnia przesłanki nabycia prawa do świadczenia nie musi z niego korzystać. Konsekwencją tego jest to, że dopiero złożenie wniosku o świadczenie powoduje obowiązek jego wypłaty (wyrok Sądu Najwyższego z 10. 02. 2012 r., II UKN 146/11, LEX Nr 1166987). Stanowisko to zostało potwierdzone również w innych orzeczeniach zob np. wyrok. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27.02.2013r., III AUa 902/12 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26.06.2013r. III AUa 1748/12.

Ustawodawca nie przewidział możliwości wyrównania świadczenia osobom, które wystąpiły z wnioskiem później niż nabyły do niego prawo. Jedynym przypadkiem gdyby można było rozważać taką możliwość jest celowe i sprzeczne z prawem działanie organu wprowadzające w błąd ubezpieczonej. Co prawda odwołująca wskazywała, że już we wniosku podawała datę w jakiej nastąpi zakończenie stosunku pracy, lecz wydanie decyzji miało miejsce jeszcze w chwili gdy pozostawała w zatrudnieniu, a dodatkowo art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej wymaga, aby do wniosku w sprawie przyznania świadczenia dołączyć dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W świetle wydanego na podstawie cytowanego przepisu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412) odwołująca przy wniosku o emeryturę powinna dołączyć dokumenty stwierdzające m.in. okresy uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość (zob. § 10). Natomiast § 22 rozporządzenia wymienia dokumenty które stanowią podstawę do stwierdzenia okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i wśród nich wymienia się także świadectwo pracy. W świetle powyższych unormowań nie było wystarczającym, aby odwołująca jedynie podała we wniosku datę zakończenia stosunku pracy, gdyż stwierdzenie tej okoliczności powinno zostać przed organem rentowym udowodnione poprzez przedłożenie odpowiedniego dokumentu (np. świadectwa pracy) o czym odwołująca została pouczona w decyzji z dnia 26 marca 2015 r. Przedłożenie świadectwa pracy oraz wymaganego wniosku o podjęcie wypłaty emerytury nastąpiło dopiero w kwietniu 2015 r.

Akcentowany przez odwołującą fakt pobytu w sanatorium uniemożliwiający w jej ocenie złożenie wcześniej przedmiotowego wniosku pozostaje bez znaczenia skoro nie można organowi rentowemu przypisać celowości w opóźnieniu złożenia przez ubezpieczoną wniosku o ustalenie i wypłatę emerytury.

Powyższe wskazuje, iż organ rentowy prawidłowo przyjął, iż brak było podstaw do wypłaty świadczenia emerytalnego od dnia ustania stosunku pracy wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalono odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSO Jadwiga Świąćicka